

ผลของการใช้ เกมการศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถทางการสังเกตและ
รับรู้ด้วยสายตาของ เด็กก่อนวัย เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

นางสุรินทรภรณ์ อนันต์มัทพงศ์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-709-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016276

110306481

RESULTS OF USING EDUCATIONAL GAMES IN DEVELOPING VISUAL
OBSERVATION AND PERCEPTION ABILITY OF PRESCHOOL
HEARING IMPAIRED CHILDREN

Mrs. Surintaraporn Ananmahapong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1990
ISBN 974-577-709-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการใช้ เกมการศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถทางการสังเกต และรับรู้ด้วยสายตาของ เด็กก่อนวัย เรียนที่มีความบกพร่องทางการ ได้ยิน

โดย

นางสุนิทรภรณ์ อนันต์มัทพงศ์

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรสุดา บุญไวโรจน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เกต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรสุดา บุญไวโรจน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วารี ถิระจิตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุคมลักษณ์ กุลพิจิตร)

สุรินทรภรณ์ อนันต์มงคล : ผลของการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถทางการ
สังเกตและรับรู้ด้วยสายตาของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (RESULTS OF
USING EDUCATIONAL GAMES IN DEVELOPING VISUAL OBSERVATION AND
PERCEPTION ABILITY OF PRESCHOOL HEARING IMPAIRED CHILDREN) อ.ที่ปรึกษา :
ศ.วรสุมิตา บุญยไวโรจน์, 218 หน้า. ISBN 974-577-709-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถทางการ
สังเกตและรับรู้ด้วยสายตาของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัย เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนเศรษฐเสถียร จำนวน 15 คน
ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตา ระดับสูง ปานกลาง และระดับต่ำ
ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วย
สายตา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบความสามารถทางการสังเกต และรับรู้ด้วยสายตา
เกมการศึกษา จำนวน 48 เกม และแบบประเมินผลภายหลังการใช้เกมการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตา
สำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.11/94.33
หลังการทดลองนักเรียนมีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตา ระดับสูง ปานกลาง และระดับ
ต่ำ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

SURINTARAPORN ANANMAHAPONG : RESULTS OF USING EDUCATIONAL GAMES IN DEVELOPING VISUAL OBSERVATION AND PERCEPTION ABILITY OF PRESCHOOL HEARING IMPAIRED CHILDREN. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.VORASUDA BUNYAVIROJ, 218 PP. ISBN 974-577-709-9

The objective of the research was to study the results of using educational games in developing visual observation and perception ability of preschool hearing impaired children. The sample of this research was 15 children of the second year Sethasatian preschool in 1989. The sample was selected by using aptitude test and classified into children with high, middle and low level of observational ability and perception. The research tools were aptitude test, 48 sets of educational games and evaluation questionnaires.

It was found that: the educational games were effective with indicator of 81.11/94.33 for preschool hearing impaired children. The hypothesis was confirmed at the .05 level of significance that these children have higher observational ability and perception after the experiment. There were significant differences at the .05 level among the post-test mean scores of the students in high, middle and low level of observational ability and perception.

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์ ที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ให้คำปรึกษาแนะนำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ห่วงใยและให้กำลังใจตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ วาริ ถิระจิตรและ อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำให้การปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ ผู้อำนวยการโรงเรียนเศรษฐเสถียร และครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้ความสะดวกเป็นอย่างดีระหว่างการดำเนินการทดลอง

นอกจากนั้นผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ ที่อนุญาตให้ใช้ภาพเกมในบางส่วน ขอขอบคุณ คุณนพมาศ นิลจินดา ที่ได้ช่วยวาดภาพเกมการศึกษา และท้ายที่สุดนี้ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และผู้ใกล้ชิดทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจเป็นอย่างดีตลอดมา

สุรินทรารณณ์ อนันต์มัทพงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความ	
บกพร่องทางการได้ยิน	9
จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาพิเศษ	9
ความหมายของความบกพร่องทางการได้ยิน	
สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน ...	10
ระดับของความบกพร่องทางการได้ยิน	11
อาการที่แสดงออกถึงความบกพร่องทางการ	
ได้ยิน	12
ลักษณะทางจิตวิทยาของเด็กที่มีความบกพร่อง	
ทางการได้ยิน	13

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการสังเกตและรับรู้	
ด้วยสายตา	15
ความหมายของการรับรู้ด้วยสายตา	15
กระบวนการของการรับรู้ด้วยสายตา	15
ความสำคัญของการรับรู้ด้วยสายตา	17
การรับรู้ด้วยสายตากับการคิด	18
เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้วยสายตา	19
เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับเกมการศึกษา	21
ความหมายของ เกมการศึกษา	21
จุดประสงค์ของ เกมการศึกษา	21
ชนิดของ เกมการศึกษา	22
หลักในการนำ เกมการศึกษามาใช้ประกอบการ เรียน	24
บทบาทและหน้าที่ของครูในการสอน เกมการศึกษา ..	25
วิธีสอน เกมการศึกษา	25
งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับ เกมการศึกษา	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การดำเนินการทดลอง	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ผลการศึกษาหาประสิทธิภาพของ เกมการศึกษาตาม เกณฑ์	
มาตรฐาน 80/80	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาก่อนและหลังการฝึกทักษะด้วยเกมการศึกษา	41
ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาระดับสูง ปานกลาง และระดับต่ำ	42
ผลการเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาของนักเรียนที่มีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาระดับสูง ปานกลาง และระดับต่ำ	45
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
สรุปผลการวิจัย	51
อภิปรายผล	52
ข้อเสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก	69
ภาคผนวก ข	81
ภาคผนวก ค	94
ภาคผนวก ง	208
ประวัติผู้เขียน	218

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางการดำเนินการฝึกทักษะด้วยเกมการศึกษาใน 1 สัปดาห์	33
2	ประสิทธิภาพของกระบวนการฝึกทักษะด้วยเกมการศึกษา	39
3	ประสิทธิภาพของ เกมการศึกษา	40
4	การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วย สายตาก่อนและหลังการฝึกทักษะ ด้วยเกมการศึกษา จำแนกเป็น รายค้ำน	41
5	การเปรียบเทียบคะแนนของความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ ด้วยสายตาก่อนและหลังการฝึกทักษะด้วย เกมการศึกษาของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาระดับ สูง	42
6	การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วย สายตาก่อนและหลังการฝึกทักษะด้วย เกมการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาระดับกลาง	43
7	การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วย สายตาก่อนและหลังการฝึกทักษะด้วย เกมการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาระดับต่ำ . . .	44
8	การเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการทางการสังเกตและรับรู้ด้วย สายตาของนักเรียนที่มีความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วย สายตาระดับสูง ปานกลาง และระดับต่ำ	45
9	การทดสอบความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการเป็นรายคู่ โดยการ ทดสอบค่ายู (U test)	46
10	การทดสอบความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการเป็นรายคู่ด้านการ สังเกตภาพ โดยการทดสอบค่ายู (U-Test)	47
11	ระดับความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความสามารถ ทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตา	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	วิธีคำนวณหาประสิทธิภาพของ เกมการศึกษาตาม เกณฑ์มาตรฐาน 80/80	74
13	ตัวอย่างการคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความสามารถทางการสังเกตและรับรู้ด้วยสายตาของนักเรียนหลัง การฝึกทักษะด้วย เกมการศึกษา	76
14	ตัวอย่างการ เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกทักษะด้วย เกม การศึกษาดั้งเดิม	77
15	ตัวอย่างการ เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกทักษะด้วย เกมการศึกษา ด้านความเหมือน	78
16	ตัวอย่างการคำนวณคะแนนก่อนและหลังการฝึกทักษะด้วย เกม การศึกษาระหว่างนักเรียนกลุ่มสูง กลางและต่ำ	79
17	ตัวอย่างการคำนวณความแตกต่างของคะแนนที่เพิ่มขึ้นเป็นรายคู่ รวมทุกด้าน	80